

MINISTERSTWO RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 17 38, fax +48 22 661 17 35
www.info@mriips.gov.pl;

Warszawa, 6 listopada 2020 r.

DUS-II.055.11.2020.BB

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamiam, że petycja w sprawie wysokości świadczeń emerytalnych byłych działaczy opozycji antykomunistycznej, została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

Petycja grupy „Odznaczeni za zasługi dla niepodległości”, która została przekazana przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, dotyczy sprawy wysokości świadczeń emerytalnych byłych działaczy opozycji antykomunistycznej. Wnoszący petycję podnieśli, że rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 535), będzie niekorzystny dla wielu z nich, gdyż ustawa swoim zasięgiem obejmie mniejszość osób, które dotąd uzyskały status działacza opozycji antykomunistycznej. Według wnoszących petycję projektowane rozwiązania są niesprawiedliwe ponieważ osoby, które zdołały wypracować sobie emeryturę w wysokości 2400 zł i wyższej pozostaną poza działaniem proponowanego przez Rząd rozwiązania. W przedmiotowej petycji podniesiona została także kwestia braku konsultacji przedmiotowych rozwiązań z Wojewódzkimi Radami Konsultacyjnymi.

Przepisami ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 319, z późn. zm.) uregulowane zostały uprawnienia osób o potwierdzonym

statusie działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych.

Osobom uprawnionym przysługuje prawo do miesięczne wypłacanego świadczenia pieniężnego, obecnie w wysokości 441,77 zł. Podwyższenie tego świadczenia następuje przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent. Świadczenie to wolne jest od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej lub w związku zdarzeniami losowymi mają możliwość skorzystania pomocy pieniężnej jednorazowej lub pomocy pieniężnej okresowej.

Pomoc pieniężna jednorazowa może być przyznana w szczególności na częściowe pokrycie zakupu wózka inwalidzkiego, sprzętu rehabilitacyjnego lub wyrobów medycznych, dostosowanie pomieszczeń mieszkalnych do rodzaju niepełnosprawności.

Pomoc pieniężna jednorazowa może być przyznawana, jeżeli dochód samotnie gospodarującej osoby uprawnionej nie przekroczy kwoty odpowiadającej 220% najniższej emerytury, obecnie jest to kwota w wysokości 2640 zł, a dla osoby w rodzinie dochód nie przekroczy kwoty odpowiadającej 150% najniższej emerytury, obecnie jest to kwota w wysokości 1800 zł. Osobie całkowicie niezdolnej do pracy i do samodzielnej egzystencji pomoc ta może być przyznana, gdy dochód samotnie gospodarującej osoby uprawnionej lub dochód na osobę w rodzinie osoby uprawnionej nie przekracza kwoty odpowiadającej 300% najniższej emerytury, obecnie jest to kwota w wysokości 3600 zł.

Pomoc pieniężna jednorazowa jest przyznawana do wysokości 150% najniższej emerytury, przy czym pomoc przeznaczona na częściowe pokrycie kosztów zakupu wózka inwalidzkiego, sprzętu rehabilitacyjnego, wyrobów medycznych lub dostosowanie pomieszczeń mieszkalnych do rodzaju niepełnosprawności jest przyznawana do wysokości 300% najniższej emerytury. Pomoc pieniężna jednorazowa jest przyznawana nie częściej niż raz na 12 miesięcy. Z kolei pomoc pieniężna okresowa może być przyznana w szczególności na zaspokojenie potrzeb bytowych i ochronę zdrowia w przypadku długotrwałej choroby powodującej wzrost kosztów utrzymania, zakupu leków, środków opatrunkowych oraz dojazdów do zakładów leczniczych na zabiegi medyczne i rehabilitacyjne, a także opłacenie pomocy pielęgnacyjnej niezbędnej z uwagi na wiek oraz stan zdrowia.

Pomoc pieniężna okresowa może być przyznana, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekracza kwoty odpowiadającej 150% najniższej emerytury, a dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty odpowiadającej 100% najniższej emerytury. Pomoc pieniężna okresowa jest przyznawana do wysokości 100% najniższej emerytury,

obecnie jest to kwota w wysokości 1200 zł. Pomoc pieniężna w formie okresowej przyznawana jest na okres do 6 miesięcy i nie częściej niż raz na 12 miesięcy. Pomoc pieniężna zwolniona jest z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Sejm RP w dniu 14 sierpnia br. uchwalił ustawę o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1578). Ustawa ta stanowi realizację rządowego projektu ustawy o tym samym tytule (druk nr 535), który został wniesiony do Sejmu RP w dniu 11 sierpnia br.

Celem rządowego projektu ustawy było jak najszybsze przyznanie beneficjentom ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych prawa do świadczenia wyrównawczego.

Z tego powodu w trakcie prac nad rządowym projektem ustawy zastosowano regulacje uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), na podstawie których dopuszczone jest zastosowanie trybu odrębnego procedowania projektu aktu prawnego, w tym bez uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

Na mocy przyjętych regulacji w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych wprowadzono rozwiązania, na podstawie których osobom o potwierdzonym przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych statusie działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych uprawnionym do emerytury, renty inwalidzkiej lub renty z tytułu niezdolności do pracy w wysokości niższej niż 2400 zł przysługuje świadczenie wyrównawcze. Świadczenie to przysługuje w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 2400 zł a kwotą emerytury lub renty przysługującej osobie uprawnionej.

Kwota 2400 zł będzie podwyższana w terminach i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, z późn. zm.). Świadczenie wyrównawcze finansowane jest ze środków budżetu państwa.

Działaczom opozycji antykomunistycznej oraz osobom represjonowanym z powodów politycznych przyznano również prawo do ulgi taryfowej w wysokości 50% przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej. Osobom uprawnionym przysługuje także ulga w wysokości 51% na przejazdy w komunikacji krajowej określonymi środkami publicznego transportu zbiorowego.

Przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uregulowana została sprawa przysługujących z powszechnego systemu emerytalno– rentowego uprawnień do emerytury lub renty oraz zasady ustalania bądź ponownego obliczania wysokości tych świadczeń.

Za okresy składkowe przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń emerytalno- rentowych uznane są, między innymi, okresy:

- działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczone do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego;
- osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31 grudnia 1955 r. za działalność polityczną;
- niewykonywania pracy przed dniem 31 lipca 1990 r. na skutek represji politycznych;
- internowania na podstawie art. 42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym;
- świadczenia pracy po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r.

Uznanie wskazanych okresów za okresy składkowe umożliwi ich uwzględnienie, niezależnie od długości ich trwania, przy ustalaniu uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych i obliczaniu ich wysokości.

Zgodnie z przyjętą zasadą okresy osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31 grudnia 1955 r. za działalność polityczną oraz okresy internowania na podstawie art. 42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty uwzględnia się w wymiarze podwójnym.

W dniu 19 sierpnia br. do Sejmu RP został wniesiony senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (druk nr 578).

Przedmiotowy projekt ustawy zawiera rozwiązania dotyczące: rozszerzenia okresów uznawanych za okresy składkowe uwzględniane przy ustaleniu prawa do emerytury lub renty z powszechnego systemu emerytalno – rentowego o okres pozbawienia możliwości wykonywania zawodu przed 31 lipca 1990 r. na skutek represji politycznych, wprowadzenia możliwości finansowania przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych różnicy opłat pomiędzy rzeczywistym kosztem pobytu w domu pomocy społecznej a opłatą ponoszoną przez osobę uprawnioną oraz wprowadzenia możliwości podwyższenia

wypłacanych emerytur, poprzez opłacenie składek emerytalnych od podstawy wymiaru wynoszącej przeciętne wynagrodzenie, w przypadku niewykonywania pracy lub różnicy, pomiędzy tym wynagrodzeniem a otrzymywanym, w przypadku jej wykonywania. Składki opłacone miałyby być z części budżetu państwa leżącej w gestii Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, a przeciętne wynagrodzenie zwaloryzowane na dzień 31 sierpnia 2020 r.

Projekt ustawy w dniu 3 września br. został skierowany do I czytania do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

O pracach nad projektem ustawy oraz ostatecznym kształcie projektowanych rozwiązań decyzje podejmuje Sejm RP.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Eliza Wiśniewska

Zastępca Dyrektora

Departamentu Ubezpieczeń Społecznych

/-/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Do wiadomości:

Biuro Prezesa Rady Ministrów

Do sprawy: BPRM.226.3.9.2020.J.Go(2)

Klauzula informacyjna dot. przetwarzania danych osobowych w zakresie kierowanej do MRiPS korespondencji.

<p>Klauzula informacyjna dot. przetwarzania danych osobowych w zakresie kierowanej do MRiPS korespondencji (dane zebrane w sposób inny niż od osoby, której dotyczą) Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE poniżej przekazuję następujące informacje:</p>	
TOŻSAMOŚĆ ADMINISTRATORA	Administratorem danych osobowych jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej z siedzibą w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 1/3/5, 00-513 Warszawa.
DANE KONTAKTOWE ADMINISTRATORA	Z administratorem danych można się skontaktować poprzez adres mailowy: info@mrips.gov.pl , lub pisemnie na adres siedziby administratora.
DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	Z Inspektorem Ochrony Danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych w szczególności w zakresie korzystania z praw związanych z ich przetwarzaniem poprzez adres mailowy: iodo@mrips.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.
CELE PRZETWARZANIA I PODSTAWA PRAWNA	Pani / Pana dane będą przetwarzane w celu rozpatrzenia przesłanej do MRiPS korespondencji. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. e RODO.
ODBIORCY DANYCH	Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie administratora, a także innym podmiotom na podstawie obowiązujących przepisów (przykład: sądowi, Policji, instytucjom kontrolnym, podmiotom lub osobom fizycznym występującym z wnioskiem o dostęp do informacji publicznej).
OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH	Pani/Pana dane będą przetwarzane w okresie przewidzianym dla archiwizacji dokumentów wchodzących do narodowego zasobu archiwalnego.
PRAWA PODMIOTÓW DANYCH	Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do Pani/Pana danych oraz prawo żądania ich sprostowania, sprzeciwu, ich usunięcia po upływie wskazanych okresów lub ograniczenia ich przetwarzania.
ZAUTOMATYZOWANE PODEJMOWANIE DECYZJI, W TYM PROFILOWANIE	Pani/Pana dane nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu
PRAWO WNIESIENIA SKARGI DO ORGANU NADZORCZEGO	Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych w państwie członkowskim Pani/Pana zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO) Adres: Stawki 2, 00-193 Warszawa Telefon: 22 531 03 00
INFORMACJA O DOWOLNOŚCI LUB OBOWIĄZKU PODANIA DANYCH	Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże ich przetwarzanie jest warunkiem rozpatrzenia korespondencji
INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU, KTÓRY UDOSTĘPNIŁ DANE	Informacje dotyczące podmiotu, który udostępnił dane oraz ich zakresu - <u>wskazane zostały w piśmie przewodnim.</u>